

Opgave 1 Vrouwenvoetbal

Bij deze opgave horen de teksten 1 en 2 uit het bronnenboekje.

Gebruik tekst 1.

Er bestaat een onderscheid tussen gender en sekse.

- 2p 1 Leg uit of er in regel 14 tot en met 23 van tekst 1 sprake is van het indelen van vrouwen op grond van sekse of van het indelen van vrouwen op grond van gender. Geef daarbij aan wat het verschil is tussen sekse en gender.

Gebruik tekst 1.

Uit tekst 1 blijkt dat er nog steeds sprake is van sociale ongelijkheid in de wereld van het voetbal.

- 2p 2 Leg uit dat uit tekst 1 blijkt dat er tegenwoordig in de wereld van het voetbal nog steeds sprake is van sociale ongelijkheid. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het kernconcept sociale ongelijkheid;
 - informatie uit tekst 1 waaruit sociale ongelijkheid blijkt.

In regel 62-63 van tekst 1 stelt filosoof Prange dat de bestuurders in de wereld van het voetbal bijna allemaal mannen zijn.

Het percentage vrouwen in voetbalbesturen ten opzichte van het percentage vrouwen onder de voetballers is een indicator van een kernconcept.

- 2p 3 Leg uit welk kernconcept dit is. Gebruik in je uitleg de omschrijving van het gekozen kernconcept.

De internationale voetbalbond FIFA wil meer vrouwen in bestuursfuncties benoemen. In 2018 gaf de FIFA aan dat de FIFA wil dat in 2022 ten minste een derde van de bestuurscommissie uit vrouwelijke leden bestaat.

- 2p 4 Leg uit dat in dit streven van de FIFA een veranderingsvraagstuk te herkennen is. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het hoofdconcept verandering;
 - de omschrijving van een kernconcept bij het hoofdconcept verandering.

*Let op: je mag het kernconcept **institutionalisering** niet gebruiken.*

Gebruik tekst 2.

Tekst 2 is een fragment uit een interview met Prange dat twee maanden na het Europees Kampioenschap (EK) vrouwenvoetbal in 2017 is afgenomen. Nederland werd toen Europees kampioen.

- 2p 5 Leg uit dat het volgen van de wedstrijden tijdens het EK vrouwenvoetbal een socialiserende werking voor jonge meisjes kan hebben. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het kernconcept socialisatie;
 - de omschrijving van het kernconcept cultuur;
 - een voorbeeld uit tekst 2 waaruit het kernconcept cultuur blijkt.

Er zijn verschillende theorieën en hypothesen over de mate waarin media invloed hebben op mensen. De selectiviteitshypothese stelt dat de invloed van de media zeer gering is. Dit stelt de hypothese aan de hand van drie selectiemechanismen. Twee van deze mechanismen zijn selectieve perceptie en selectief onthouden.

- 1p 6 Leg aan de hand van het **andere** selectiemechanisme uit dat veel positieve aandacht voor de successen van vrouwenvoetbal op televisie relatief weinig invloed zal hebben op iemand die vrouwenvoetbal niet interessant vindt.

Opgave 1 Vrouwenvoetbal

tekst 1

Waarom het vrouwenvoetbal niet populair is (...)

Voetballende vrouwen krijgen net zoveel kansen als mannen, denken we. Toch stuiten ze op subtiele culturele barrières. (...) Het bekijken van voetballende vrouwen lijkt nog gène te veroorzaken. Zwetende, knokkende, in voetbalbroek gestoken dames zouden er niet aantrekkelijk genoeg uitzien. (...) In 2004 raadde FIFA¹⁾-voorzitter Sepp Blatter vrouwen nog aan in 'vrouwelijke kleren te sporten, in strakkere broekjes bijvoorbeeld'. Dat zou de sport populairder maken. In zijn woorden klinkt het traditionele idee door dat vrouwen beter sporten kunnen beoefenen waarin ze er leuk uitzien, zoals turnen, paardrijden, zwemmen. Zulke 'sierlijke' sporten mogen vrouwen al een eeuw lang beoefenen; voetbal werd nog tot diep in de vorige eeuw als een veel te ruwe bezigheid beschouwd – in Nederland tenminste. In 1938 stelde de KNVB²⁾ zijn velden niet meer voor vrouwen open. Pas in 1979 stond de bond meiden weer toe lid te worden van een voetbalvereniging. Voetballende vrouwen moeten zich dus op twee fronten bewijzen: ze moeten net zo krachtig, hard en snel kunnen voetballen als mannen, maar ze mogen er ook weer niet als 'manwijven' uitzien. (...)

(...) Martine Prange (...) is hoogleraar filosofie in Tilburg, hoofd van het door de NWO ondersteunde onderzoeksproject 'Van voetbalvrouwen tot vrouwenvoetbal'

40 en dé specialist op het terrein. (...) Gezien de spectaculaire opkomst van het Nederlands vrouwenvoetbal, zou je verwachten dat Prange optimistisch gestemd is, maar 45 daarvan is (...) weinig te merken. Het door haar geleide onderzoek heeft haar vermoeden bevestigd dat het gros van de mannen nog altijd 'geen enkele belangstelling vertoont voor 50 de sportieve prestaties van vrouwen' – en dat probleem is breder dan het voetbalwereldje. (...)

Het argument dat 'het sportpubliek', vaak mannen van middelbare leeftijd, 55 vrouwenvoetbal niet interessant of aantrekkelijk genoeg vindt, zorgt er weer voor dat er te weinig geld naar vrouwen gaat, constateert Prange. Zo ontstaat een vicieuze cirkel: 60 "Vrouwenvoetbal lijkt de wind mee te hebben, maar we moeten ons niet vergissen in de bestuurders. Dat zijn haast allemaal mannen, en niet altijd zo professioneel. Die willen alleen 65 geld steken in wat aandacht krijgt in de media. Terwijl de media alleen uitzenden waar hun kijkers al bekend mee zijn." Dat schiet natuurlijk niet op, verzucht Prange. "Soms denk ik 70 weleens dat er sinds de jaren tachtig weinig is gebeurd. Ja, vrouwen worden gestimuleerd, maar alleen als ze mannen niet in de weg zitten. Dat zie je op alle niveaus terug", legt 75 Prange uit. Als sportclubs bezuinigen, gaan de vrouwenteams er het eerste uit. Zo geef je vrouwen het gevoel dat ze onbelangrijk zijn.

“Stel dat je trainer bent van vrouwen
80 en je wilt om 16.00 uur op veld 1
spelen. Zodra een team mannen op

dat moment een extra training inlast,
word je opzij geschoven. (...)”

naar: www.trouw.nl, 14 juli 2017

noot 1 FIFA = Fédération Internationale de Football Association: de internationale
voetbalbond

noot 2 KNVB = Koninklijke Nederlandse Voetbalbond

tekst 2

Fragment uit een interview met Martine Prange

“(…) Ik denk dat jonge meisjes
ondertussen in ieder geval weten dat
ze met hun sport een serieuze
ambitie kunnen hebben, dat ze prof
5 kunnen worden, en dat ze daar,
zeker als ze in het buitenland spelen,
ook nog eens een aardige boterham
mee kunnen verdienen. (...)
Er staan momenteel 153.000 meisjes
10 bij de KNVB ingeschreven. Ik denk
dat dit aantal nog flink gaat
toenemen. Wat ik ook zie is dat veel
meisjes, maar ook veel jongetjes,
opeens weten wie Lieke Martens is.
15 Het is leuk om te zien dat de
speelsters van nu opeens de eerste
echte idolen zijn.”

**(...) Het besef dat profvoetballer
worden ook voor een meisje is
weggelegd, hoe belangrijk is dat?**
20 “Die meiden van het Nederlands
elftal zijn zoveel meer dan voetballer
alleen. Zij zijn niet alleen
ambassadeur van hun sport, maar
25 ook een rolmodel. Die meiden die in
de finale speelden, waren zich niet
alleen bewust van het feit dat het de
allereerste keer in de geschiedenis
was dat ze zo’n toernooi zouden
30 kunnen winnen, maar ook dat ze
daarmee voor een doorbraak van het
vrouwenvoetbal zouden zorgen.
Ik vind het des te knapper hoe zij het
hebben gedaan.
35 (...) het winnen van het EK is niet
alleen een sportieve, maar ook een
maatschappelijke prestatie, die een
bijdrage levert aan de emancipatie
van vrouwen.”

naar: Opzij, 5 oktober 2017